

Briselē, 2019. gada 6. jūnijā
(OR. en)

9765/19

**SAN 277
AGRI 276
VETER 30
PHARM 29**

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: Padome

Temats: **Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padome 2019. gada 14. jūnija sanāksme**
Secinājumi par turpmākajiem pasākumiem ceļā uz to, lai padarītu ES par paraugprakses reģionu cīņā ar antimikrobiālo rezistenci
– *pieņemšana*

1. 2019. gada 26. martā prezidentvalsts iesniedza Padomes secinājumu projektu ¹ Sabiedrības veselības aizsardzības jautājumu darba grupai.
2. Darba grupa Padomes secinājumu projektu izskatīja divās sanāksmēs un panāca provizorisku vienošanos pēc neformālām konsultācijām par prezidentvalsts sagatavoto tekstu.
3. 2019. gada 24. maijā Pastāvīgo pārstāvju komiteja apstiprināja secinājumu projektu, par ko darba grupa bija provizoriski vienojusies ^{2 3}, un nolēma iesniegt tos Padomei (EPSCO) pieņemšanai 2019. gada 14. jūnija sanāksmē.

¹ Dok. 7471/19.

² 9274/19.

³ Prezidentvalsts tika pilnvarota galīgā redakcijā izstrādāt divas atsauces 7. punktā.

4. Padome tiek aicināta:

- pieņemt šīs piezīmes pielikumā izklāstītos secinājumus un
 - pieņemt lēmumu tos publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
-

**Projekts – Padomes secinājumi par turpmākajiem pasākumiem ceļā uz to,
lai padarītu ES par paraugprakses reģionu cīņā ar antimikrobiālo rezistenci**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

1. **ATGĀDINA**, ka antimikrobiālā rezistence ir nopietns pārrobežu veselības apdraudējums, ko viena dalībvalsts viena pati nevar pienācīgi atrisināt un ko nevar ierobežot kādā ģeogrāfiskā reģionā vai dalībvalstī, un tādēļ ir nepieciešama intensīva sadarbība un koordinācija starp dalībvalstīm, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 1082/2013/ES (2013. gada 22. oktobris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem ⁴;
2. **AR LIELĀM BAŽĀM ATZĪMĒ**, ka saskaņā ar oficiāliem datiem antimikrobiālā rezistence katru gadu Eiropas Savienībā EEZ, iespējams, izraisa apmēram 700 000 nāves gadījumu ^{5 6}, tostarp 33 000 ^{7 8} nāves gadījumus tādu infekciju dēļ, kuras ir rezistentas pret antibiotikām. Turklāt, ja nepastāv politika antimikrobiālās rezistences izplatīšanās apturēšanai, tiek prognozēts, ka tā visā pasaulē izraisīs miljoniem nāves gadījumu;
3. **AR LIELĀM BAŽĀM ATZĪMĒ**, ka aptuveni 29 % nāves gadījumu, ko pasaulē izraisījušas infekcijas, kuras ir rezistentas pret antimikrobiālajiem līdzekļiem, cēlonis ir pret zālēm rezistentā tuberkuloze un multirezistentā tuberkuloze ⁹;
4. **AR LIELĀM BAŽĀM ATZĪMĒ**, ka saskaņā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) sniegto informāciju, ja netiks īstenota efektīva rīcība un antimikrobiālās rezistences rādītāji atbilst prognozētajām tendencēm, ir sagaidāms, ka laikposmā no 2015. līdz 2050. gadam visā ES un EEZ valstīs katru gadu antimikrobiālās rezistences dēļ tiks iztērēts līdz pat 1,1 miljardam EUR ¹⁰;

⁴ OV L 293, 5.11.2013., 1. lpp.

⁵ [Bulletin of the World Health Organization 2016;94:638-639](#)

⁶ [The review on Antimicrobial resistance chaired by Jim O'Neill: "Tackling drug-resistant infections globally", final report and recommendations, May 2016](#)

⁷ [The Lancet, Infectious diseases, Volume 19, Issue 1, January 2019](#)

⁸ [European Centre for Disease Prevention and Control, article on 6 November 2018](#)

⁹ [TB Alliance, "Drug resistance - a response to antimicrobial resistance including tackling TB"](#)

¹⁰ [OECD, Antimicrobial Resistance - "Tackling the Burden in the European Union", 2019](#)

5. **AR LIELĀM BAŽĀM ATZĪMĒ**, ka 75 % slimību, kas saistītas ar infekcijām, kuras ir rezistentas pret antibiotikām, Eiropas Savienībā ir tieši saistītas ar veselības aprūpē iegūtām infekcijām ¹¹;
6. **ATZĪST**, ka antimikrobiālo līdzekļu lietošana Savienībā kopumā joprojām ir pārāk augsta, un **ATZĪMĒ**, ka starp dalībvalstīm pastāv atšķirības antimikrobiālo līdzekļu izmantošanā;
7. **ATZĪST**, ka antimikrobiālā rezistence ir pasaules mēroga sabiedrības veselības problēma, kas izraisa ne tikai smagas sekas cilvēku un dzīvnieku veselībai, bet arī ietekmē vidi un pārtikas ražošanu, un līdz ar to arī ekonomikas izaugsmi. Bez tam antimikrobiālā rezistence nopietni ietekmē iespējas sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus.

Tādēļ tā **PAUŽ ATZINĪBU** par daudzajām starptautiskajām iniciatīvām, kuru mērķis ir apkarot antimikrobiālo rezistenci, tostarp par:

- Globālo rīcības plānu antimikrobiālās rezistences jomā ¹², ko izstrādājusi Pasaules Veselības organizācija (PVO) ar Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) un Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas (OIE) atbalstu un ko vienprātīgi pieņēma 2015. gada maijā 68. Pasaules Veselības asamblejā;
- ANO Ģenerālās asamblejas 2016. gada 21. septembra augsta līmeņa sanāksmes par antimikrobiālo rezistenci politisko deklarāciju ¹³, kuras mērķis ir cīnīties pret antimikrobiālās rezistences radīto globālo apdraudējumu un kura apstiprina nepieciešamību izmantot pieeju "Viena veselība", kā arī:
 - = par darbu, ko veikusi ANO Starpaģentūru koordinācijas grupa antimikrobiālās rezistences jautājumos (IACG) un kā rezultātā ir izstrādāts ieteikumu kopums, kurš iekļauts ziņojumā ANO ģenerālsekretāram "Nav laika gaidīt – pasargāt nākotni no infekcijām, kas ir rezistentas pret zālēm" ¹⁴;
 - = par 2019. gada 10. maija ANO ģenerālsekretāra ziņojumu ¹⁵ par 2016. gada 21. septembra politiskās deklarācijas par antimikrobiālo rezistenci īstenošanu un par IACG ieteikumiem;

¹¹ [*The Lancet, Infectious diseases, Volume 19, Issue 1, January 2019*](#)

¹² [*WHO, Global Action Plan on Antimicrobial Resistance, A68/A/CONF./1 Rev.1 Agenda item 15.1, 25 May 2015*](#)

¹³ [*ANO, Ģenerālā asambleja, Ģenerālās asamblejas augsta līmeņa sanāksmes par antimikrobiālo rezistenci politiska deklarācija, 2016. gada 21. septembris.*](#)

¹⁴ [*IACG – "Nav laika gaidīt – pasargāt nākotni no infekcijām, kas ir rezistentas pret zālēm", 2019. gada aprīļa ziņojums.*](#)

¹⁵ [*Turpmākie pasākumi pēc Ģenerālās asamblejas augsta līmeņa sanāksmes par antimikrobiālo rezistenci politiskās deklarācijas – ģenerālsekretāra ziņojums, 2019. gada 10. maijs.*](#)

- Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides asamblejas (*UNEA*) 2017. gada decembra rezolūciju ¹⁶ par vidi un veselību, kurā teikts, ka cilvēku, dzīvnieku un augu veselība un vide ir savstarpēji saistītas, un uzsvērts, ka ir jāturpina izprast vides piesārņojuma nozīmi antimikrobiālās rezistences attīstībā;
 - Pasaules mēroga antimikrobiālās rezistences pētniecības un attīstības centra (*Global AMR R&D Hub*) darbu;
 - Pasaules mēroga antibiotiku pētniecības un attīstības partnerību (*GARDP*) ¹⁷;
 - PVO Antimikrobiālās rezistences rezolūciju, kuru Pasaules Veselības asambleja pieņēma 2019. gada 24. maijā ¹⁸;
 - Starptautisko centru antimikrobiālās rezistences problēmas risinājumiem (*ICARS*) ¹⁹. *ICARS* darbojas kā neatkarīgs globāls zināšanu centrs, kura uzdevums ir apzināt un atbalstīt uz pierādījumiem balstītu risinājumu īstenošanu ar antimikrobiālo rezistenci saistītām problēmām valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem;
8. **ATZĪMĒ**, ka antimikrobiālā rezistence ir kļuvusi par problēmu, ko pašlaik apspriež daudzos dažādos starptautiskos forumos, tostarp G7 ²⁰ un G20 ²¹;
9. **ATGĀDINA** par 2015. gada Globālo rīcības plānu antimikrobiālās rezistences jomā, kurā PVO aicināja visas savas dalībvalstis līdz 2017. gadam ieviest valstu rīcības plānus antimikrobiālās rezistences apkarošanai;
10. **ŅEM VĒRĀ** ESAO pašlaik veikto darbu un **ATZINĪGI VĒRTĒ** tās neseno ziņojumu, kurā norādīts, ka ieguldījumi sabiedrības veselības intervences pasākumos varētu ievērojami samazināt antimikrobiālās rezistences radīto slogu sabiedrībai ²²;

¹⁶ [Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas ANO Vides asambleja, Nairobi, 2017. gada 4.–6. decembris.](#)

¹⁷ [Pasaules mēroga antibiotiku pētniecības un attīstības partnerība](#)

¹⁸ [PVO Antimikrobiālās rezistences rezolūcijas teksta projekts](#)

¹⁹ [Starptautiskais centrs antimikrobiālās rezistences problēmas risinājumiem.](#)

²⁰ [Declaration of the G7 Health Ministers, Berlin 8 - 9 October 2015](#)

²¹ [Berlin Declaration of the G20 Health Ministers "Together Today for a Healthy Tomorrow", 2017](#)

²² [OECD, a Policy brief: "Stemming the Superbug Tide", 2018](#)

11. **ATGĀDINA**, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 168. pantā ir noteikts, ka Savienības rīcībai ir jāpapildina dalībvalstu politika un jāietver cīņa pret slimībām, kas visvairāk apdraud veselību, un to izplatīšanos, un to profilakse, kā arī informēšana un izglītošana veselības aizsardzības jautājumos un nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu pārraudzība un šo apdraudējumu apkarošana. Savienībai ir arī jāmudina dalībvalstis savstarpēji sadarboties un jāveicina sadarbība ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām sabiedrības veselības jomā;
12. **ATGĀDINA** Padomes 2016. gada 17. jūnija secinājumus par nākamajiem soļiem saskaņā ar pieeju "Viena veselība", lai apkarotu mikrobu rezistenci ²³, un tajos ietvertās konkrētās atsaucēs uz Padomes 2001. gada 15. novembra Ieteikumu par antimikrobiālo līdzekļu piesardzīgu lietošanu medicīnā ²⁴, Padomes 2009. gada 9. jūnija Ieteikumu par pacientu drošību, tostarp par veselības aprūpē iegūtu infekciju profilaksi un kontroli ²⁵, un Padomes 2014. gada 1. decembra secinājumus par pacientu drošību un aprūpes kvalitāti, tostarp par veselības aprūpē iegūtu infekciju un mikrobu rezistences profilaksi un kontroli ²⁶;
13. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas 2017. gada 29. jūnijā publicēto paziņojumu "Eiropas "Viena veselība" rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (*AMR*) apkarošanai" ²⁷ un tajā uzskaitītos pasākumus antimikrobiālās rezistences apkarošanai un **ATBALSTA NODOMU** padarīt ES par paraugprakses reģionu šajā jomā;
14. **NORĀDA** uz vakcinācijas nozīmi infekcijas profilaksē, nesēn pieņemto Padomes Ieteikumu par pastiprinātu sadarbību, kas vērsta pret vakcīnnovēršamām slimībām, un to, ka Komisijas "Viena veselība" rīcības plānā pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (*AMR*) apkarošanai ir uzsvērtā nepieciešamība atbalstīt pētījumus un jaunu vakcīnu izstrādi attiecībā uz patogēniem, kas saistīti ar rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem ²⁸;

²³ OV C 269, 23.7.2016., 26. lpp.

²⁴ OV L 34, 5.2.2002., 13.–16. lpp.

²⁵ OV C 151, 3.7.2009., 1. lpp.

²⁶ OV C 438, 6.12.2014., 7. lpp.

²⁷ [COM \(2017\) 339 final, 29.06.2017.](#)

²⁸ OV C 466, 28.12.2018., 1. lpp.

15. **ATGĀDINA** Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. septembra rezolūciju par Eiropas "Viena veselība" rīcības plānu pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences apkarošanai ²⁹;
16. **ATZINĪGI VĒRTĒ** Komisijas 2019. gada 11. marta Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par Eiropas Savienības stratēģisko pieeju attiecībā uz farmaceitiskiem līdzekļiem vidē ³⁰;
17. **VĒRŠ UZMANĪBU** uz to, ka ES ir ieviesusi juridiskus ierobežojumus, lai izvairītos no antimikrobiālo līdzekļu ļaunprātīgas lietošanas dzīvniekiem. Kopš 2006. gada antibiotiku lietošana par barības piedevām augšanas veicināšanai ir aizliegta ³¹. Ar nesen pieņemto Regulu (ES) 2019/6 par veterinārajām zālēm ³² un Regulu (ES) 2019/4 par ārstniecisko barību ³³ arī novērš to, ka antimikrobiālas veterinārās zāles tiek lietotas augšanas veicināšanai vai produktivitātes paaugstināšanai ³⁴, ka antimikrobiālas veterinārās zāles tiek lietotas profilaktiski ārstnieciskās barības veidā ³⁵ un ka dzīvnieku grupās profilaktiski lieto veterinārās antibiotikas ³⁶. Regulā par veterinārajām zālēm ir arī paredzēti ierobežojumi antimikrobiālo zāļu metafilaktiskai lietošanai un ietverts noteikums, ar ko sniedz iespēju, balstoties uz konkrētiem kritērijiem, dažus kritiskus antimikrobiālos līdzekļus atļaut izmantot vienīgi cilvēkiem, lai labāk saglabātu to efektivitāti ³⁷, kā arī pienākumi dalībvalstīm ievākt datus par antimikrobiālo līdzekļu pārdošanu un lietošanu dzīvniekiem;
18. **ATZINĪGI VĒRTĒ** pastiprinātu sadarbību starp dalībvalstīm un Komisiju, izmantojot 2017. gadā izveidoto ES "Vienas veselības" tīklu attiecībā uz antimikrobiālo rezistenci ³⁸, un **ATZĪMĒ**, cik svarīgas, īstenojot ES Rīcības plānu antimikrobiālās rezistences jomā, ir tās regulārās sanāksmes;

²⁹ [Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. septembra rezolūcija par Eiropas "Viena veselība" rīcības plānu pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences \(AMR\) apkarošanai.](#)

³⁰ [COM \(2019\) 128 final, 11.03.2019.](#)

³¹ 11. pants Regulā (EK) Nr. 1831/2003 par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām (OV L 268, 18.10.2003., 36. lpp.).

³² OV L 4, 7.1.2019., 43.–167. lpp.

³³ OV L 4, 7.1.2019., 1.–23. lpp.

³⁴ 107. pants Regulā (ES) 2019/6 par veterinārajām zālēm (OV L 4, 7.1.2019., 104. lpp.).

³⁵ 17. pants Regulā (ES) 2019/4 par ārstnieciskās barības izgatavošanu, laišanu tirgū un lietošanu (OV L 4, 7.1.2019., 12. lpp.).

³⁶ 107. pants Regulā (ES) 2019/6 (OV L 4, 7.1.2019., 104. lpp.).

³⁷ 37. un 107. pants Regulā (ES) 2019/6 (OV L 4, 7.1.2019., 72. un 104. lpp.).

³⁸ [Eiropas Komisija – ES rīcība attiecībā uz antimikrobiālo rezistenci.](#)

19. **PIEŅEM ZINĀŠANAI** secinājumus, kas izdarīti kopīgos aģentūru antimikrobiālo līdzekļu patēriņa un rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem analīzes (*JIACRA*) ziņojumos par antimikrobiālo rezistenci ³⁹, kurus kopīgi publicējis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (*ECDC*), Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) un Eiropas Zāļu aģentūra (*EMA*), un **PIEVĒRŠ UZMANĪBU** tam, ka šo darbību juridiskais pamats Regulā (EK) Nr. 726/2004 ⁴⁰ tika ieviests ar nesen pieņemto Regulu (ES) 2019/5 ⁴¹;
20. **UZSVER**, ka plašāka sadarbība starp dalībvalstīm un ar Komisiju un farmācijas rūpniecību ir būtiska, lai cīnītos ar nepietiekamo antimikrobiālo līdzekļu pieejamību neatkarīgi no tā, vai to izraisa sākotnējās piegādes trūkums, antimikrobiālo līdzekļu atsaukšana no tirgus vai citas piegādes problēmas, kas var izraisīt antimikrobiālo līdzekļu pieejamības trūkumu un aizstājošas terapijas nepietiekamību;
21. **AR LIELĀM BAŽĀM ATZĪMĒ** tirgus nepilnību antibiotiku izstrādē un **UZSVER**, ka ir steidzami jārīkojas, lai stimulētu to, ka tiek izstrādāti jauni antimikrobiālie līdzekļi, alternatīvas terapijas un ātra un moderna diagnosticēšana, tostarp metodes, ar ko testē antimikrobiālo uzņēmību. ES mēroga un pasaules mēroga koordinācija un sadarbība pētniecības programmu un iniciatīvu sakarā ir vajadzīga, un **ATZĪST**, cita starpā, Antimikrobiālās rezistences pārskata grupas priekšlikumus un aktivitātes ⁴², ziņojumu "Izlauzties cauri sienai" ⁴³ un kopīgo plānošanas iniciatīvu antimikrobiālās rezistences jomā ⁴⁴;
22. **UZSVER**, ka panākumi pasaules mēroga cīņā pret antimikrobiālo rezistenci lielā mērā ir atkarīgi no valdību apņēmības un gribas rīkoties, lai nodrošinātu iniciatīvu īstenošanu saskaņā ar pieeju "Viena veselība" atbilstīgi valsts rīcības plāniem, tādējādi iesaistot visas attiecīgas nozares, un ka cīņa pret antimikrobiālo rezistenci varētu gūt pastiprinošu stimulu no ES iestāžu un dalībvalstu sadarbības starptautiskos forumos un reģionālas un divpusējas sadarbības ceļā;

³⁹ [*EMA - Analysis of antimicrobial consumption and resistance \('JIACRA' reports of 2011 and 2013\)*](#)

⁴⁰ OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.

⁴¹ OV L 4, 7.1.2019., 24. lpp.

⁴² [*The review on Antimicrobial resistance chaired by Jim O'Neill: "Tackling drug-resistant infections globally", final report and recommendations, May 2016*](#)

⁴³ [*Federal Ministry of Health, BCG the Boston Consulting Group "Breaking through the Wall" - A Call for Concerted Action on Antibiotics Research and Development*](#)

⁴⁴ [*Kopīga plānošanas iniciatīva antimikrobiālās rezistences jomā – antimikrobiālās rezistences pētījumu globāla koordinēšana.*](#)

23. UZSVER, cik svarīga ir Vienotā rīcība pret antimikrobiālo rezistenci un veselības aprūpē iegūtām infekcijām (*Joint Action on Antimicrobial Resistance and Healthcare-Associated Infections – JAMRAI*) ⁴⁵, un ATZINĪGI VĒRTĒ tās darbu, tostarp attiecībā uz veselības aprūpē iegūto infekciju profilakses un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldības politiku un tās īstenošanu;
24. **ATGĀDINA** konferenci "Turpmākie pasākumi ceļā uz to, lai padarītu ES par paraugprakses reģionu antimikrobiālās rezistences apkarošanā, izmantojot pieeju "Viena veselība"", kura, prezidentvalsts Rumānijas organizēta, notika Bukarestē 2019. gada 1. martā un kurā galvenā uzmanība tika pievērsta trim galvenajiem mērķiem:
- 1) uzlabot infekciju profilakses un kontroles pasākumu kvalitāti un optimizēt antimikrobiālo līdzekļu lietošanu cilvēku, dzīvnieku un vides veselības nozarēs;
 - 2) pastiprināt "Viena veselība" valsts rīcības plānu īstenošanu;
 - 3) veicināt valstu savstarpēju solidaritāti, sadarbojoties cīņā pret antimikrobiālo rezistenci;

AICINA dalībvalstis:

25. nodrošināt, ka visas dalībvalstis ir ieviesušas daudznozaru valsts rīcības plānus un koordinācijas un uzraudzības mehānismus, lai izpildītu savas saistības saskaņā ar Globālo rīcības plānu antimikrobiālās rezistences jomā un atbilstīgi pieejai "Viena veselība";
26. piešķirt pietiekamus cilvēkresursus un finanšu resursus nolūkā izstrādāt un īstenot pasākumus attiecībā uz antimikrobiālo rezistenci, infekciju profilaksi un kontroli un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldību politikas un klīniskā līmenī;
27. stiprināt tiesību aktu un pašreizējās politikas īstenošanu un esošo saistību pildīšanu attiecībā uz antimikrobiālo rezistenci ES un starptautiskā līmenī, pamatojoties uz pieeju "Viena veselība";
28. stiprināt infekciju profilakses un kontroles pasākumus gan cilvēku, gan dzīvnieku veselības nozarē, jo īpaši veselības aprūpes iestādēs, veicot ieguldījumus higiēnas praksē un profilakses pasākumos, tostarp vakcinācijā, biodrošībā, un nodrošinot piekļuvi standarta un ātras diagnostikas metodēm, kas izmantojamas, lai apstiprinātu infekcijas veidu pirms antibiotiku lietošanas, tādējādi palīdzot samazināt antibiotiku neatbilstīgu lietošanu un ar to saistīto antimikrobiālās rezistences izveidošanas risku;

⁴⁵ [EU-JAMRAI: "Europe fostering synergies to reduce the burden of AMR: what is EU doing to support Member States?", 1 March 2019](#)

29. stiprināt un koordinēt savu reakciju, izmantojot starpnozaru pieeju, lai novērstu rezistentu infekciju pārrobežu izplatīšanos, jo īpaši ar Veselības drošības komitejas starpniecību, kas izveidota saskaņā ar Lēmumu (ES) 1082/2013;
30. īstenot spēkā esošos tiesību aktus par antimikrobiālo līdzekļu lietošanu un pārdošanu, jo īpaši, lai ierobežotu pārdošanu bez receptes un attiecīgā gadījumā apsvērtu turpmāku regulējumu;
31. noteikt par prioritāti attiecīgu nozaru veselības jomas darbinieku apmācību par antimikrobiālo rezistenci, infekciju profilaksi un kontroli un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldību, tostarp darbības, kas noteiktas ES pamatnostādņēs par antimikrobiālo līdzekļu piesardzīgu lietošanu, un zināšanas par pieeju "Viena veselība";
32. izstrādāt tādus informatīvus pasākumus par infekciju profilaksi un kontroli un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldību cilvēku un dzīvnieku veselības aprūpē, kuri paredzēti veselības aprūpes darbiniekiem, pacientiem un viņu radniekiem, veterinārārstiem, lauksaimniekiem un plašai sabiedrībai, tostarp bērniem;
33. noteikt valsts līmenī izmēramus mērķus cita starpā attiecībā uz antimikrobiālo līdzekļu vispārējā izmantojuma samazināšanu un pārraudzīt panākumu gūšanu antimikrobiālās rezistences izplatības samazināšanā, pienācīgi ņemot vērā *EFSA*, *EMA* un *ECDC* izstrādātos rādītājus;

AICINA dalībvalstis un Komisiju:

34. turpināt izstrādāt ilgtermiņa politiku, lai novērstu antimikrobiālās rezistences radīto apdraudējumu;
35. stiprināt sadarbību un solidaritāti cīņā pret antimikrobiālo rezistenci, vajadzības gadījumā divpusēji iesaistoties mērķsadarbības projektos un daudzpusēji apmainoties ar paraugpraksi un zināšanām, un sniegt savstarpēju atbalstu valsts rīcības plānu, kā arī infekciju profilakses un kontroles un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldības programmu īstenošanā visās cilvēka veselības, pārtikas, dzīvnieku veselības, vides, pētniecības un citās attiecīgās nozarēs;
36. atbalstīt pieejamo pamatnostādņu pilnīgu īstenošanu, ņemot vērā konkrētus valsts apstākļus, un vajadzības gadījumā izstrādāt papildu pamatnostādnes antimikrobiālās rezistences, infekciju profilakses un kontroles un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldības jomā, cita starpā, attiecībā uz diagnostikas un vakcīnu labāku izmantošanu, kā arī uzraudzību (ko cita starpā veic *ECDC*) nolūkā atbalstīt darbības valsts un vietējā līmenī;

37. pamatojoties uz paraugpraksi, izstrādāt brīvprātīgas kopīgas pamatnostādnes par infekciju profilaksi un kontroli un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldību veselības aprūpes iestādēs, tostarp attiecībā uz darbinieku skaitu un izglītību;
38. visās dalībvalstīs palielināt spēju reaģēt uz antimikrobiālās rezistences radīto apdraudējumu un tādējādi samazināt pašreizējās rezultātu atšķirības saistībā ar antimikrobiālās rezistences un veselības aprūpē iegūtu infekciju kontroli un novēršanu;
39. lai panāktu labāku izpratni par antimikrobiālo rezistenci un to labāk kontrolētu, izvērtēt iemeslus, kuru dēļ starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs pastāv atšķirības attiecībā uz to, cik plaša spektra antibiotikas izmanto cilvēku un dzīvnieku medicīnā;
40. ES un valstu līmenī izstrādāt un efektīvi īstenot koordinētas komunikācijas stratēģijas, lai novērstu tādu infekciju uzliesmojumus, kas ir rezistentas pret antimikrobiālajiem līdzekļiem, un arī izmantotu šādu uzliesmojumu gadījumos;
41. pastiprināt centienus ar plašsaziņas līdzekļu un sociālo plašsaziņas līdzekļu starpniecību informēt sabiedrību kopumā par to, cik svarīgs veselības apdraudējums ir antimikrobiālā rezistence, un nepieciešamību novērst infekcijas un izmantot antimikrobiālos līdzekļus piesardzīgi;
42. stiprināt un paplašināt antimikrobiālās rezistences un veselības aprūpē iegūtu infekciju rādītāju un antimikrobiālo līdzekļu lietošanas uzraudzības tvērumu gan cilvēku, gan dzīvnieku veselības nozarē, atjaunināt ārstēšanas pamatnostādnes, panākt piesardzīgu antibiotiku lietošanu, uzraudzīt antimikrobiālās rezistences rašanos un izstrādāt efektīvus infekciju profilakses un kontroles pasākumus antimikrobiālās rezistences novēršanai. Būtu jāapsver "Viena veselība" uzraudzības programmas, lai varētu integrēti analizēt datus par antimikrobiālo rezistenci cilvēku veselības, dzīvnieku veselības, pārtikas un vides nozarē;
43. apzināt un atbalstīt piemērotus mehānismus, ar kuriem visā Savienībā garantēt, ka ir pieejami esošie efektīvie antimikrobiālie līdzekļi, jo īpaši pirmās rindas šaura spektra antimikrobiālie līdzekļi, kas paredzēti lietošanai gan cilvēkiem, gan veterinārmedicīnā, citstarp ņemot vērā mazo tirgu specifiku;

44. veicināt ar antimikrobiālo rezistenci saistīto pētniecību, attīstību un inovāciju un atbalstīt ES un globālo koordināciju un sadarbību, tostarp pasākumus, izmantojot kopīgas plānošanas iniciatīvu antimikrobiālās rezistences jomā ⁴⁶ un *Global AMR R&D Hub* ⁴⁷;
45. atbalstīt tādas iniciatīvas kā *GARDP*, ko 2016. gada maijā aizsāka PVO, un iniciatīvu "Zāles novārtā atstātām slimībām" (*Drugs for Neglected Diseases initiative – DNDi*) ⁴⁸. *GARDP* risina vispārējās sabiedrības veselības vajadzības, izstrādājot un ieviešot jaunus vai uzlabotus antibiotiskus līdzekļus. Katrā tās programmā ir iekļautas ilgtspējīgas piekļuves un pārvaldības stratēģijas, lai nodrošinātu, ka šo līdzekļu cena ir pieņemama un tie ir pieejami visiem, kam nepieciešams;
46. īstenot un paplašināt pētniecības programmas saskaņā ar pieeju "Viena veselība", lai izstrādātu jaunus antimikrobiālos līdzekļus, vakcīnas, antimikrobiālo līdzekļu alternatīvas, uzlabotu ātru diagnostiku un atjaunotu un labāk izmantotu vecas antibiotikas, ievērojot pieejamības, efektivitātes un cenu pieņemamības principus;
47. apzināt un atbalstīt pētniecību par tādiem piemērotiem ekonomikas modeļiem jaunu antimikrobiālo līdzekļu izstrādei, kuros ietver antibiotiku pārvaldību visā pasaulē nolūkā panākt piesardzīgu lietošanu, efektivitāti un pieņemamību cenu ziņā, un īstenot šos modeļus;
48. uzlabot informāciju un pētniecību par efektīvu politiku ar mērķi atbalstīt cilvēku uzvedības maiņu, lai apkarotu antimikrobiālo rezistenci;
49. lai nodrošinātu efektīvu politikas īstenošanu, atbalstīt pētījumus par uzlabotiem ekonomikas modeļiem, pārvaldību, stimuliem un citiem pasākumiem un metodēm saistībā ar antimikrobiālo rezistenci;
50. sistemātiski koordinēt dalībvalstu nostājas un strādāt pie kopīga ES – kā paraugprakses reģiona – viedokļa starptautiskos forumos, kas apliecina, ka ir steidzami jārisina antimikrobiālās rezistences problēma, un konsekvēnti mudina uz paātrinātu globālu reakciju daudzpusējās un divpusējās attiecībās;

⁴⁶ [Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance - Global Coordination of Antimicrobial Resistance Research.](#)

⁴⁷ [Federal Ministry of Education and Research - Collaborations in Global Health.](#)

⁴⁸ [Drugs for Neglected Diseases initiative](#)

51. turpināt aktīvi veicināt un aizsargāt ES standartus un ES tiesību aktus un politikas nostādnes attiecībā uz antimikrobiālo rezistenci daudzpusējās un divpusējās sarunās un starptautiskos forumos;
52. sniegt izvērstu informāciju un atvieglot ESI fondu līdzekļu izmantošanu valsts, reģionāliem un vietējiem ieguldījumiem pasākumos, kas saistīti ar antimikrobiālo rezistenci, antimikrobiālo līdzekļu pārvaldību un infekciju profilaksi un kontroli, tādējādi samazinot starp dalībvalstīm un to iekšienē pastāvošās atšķirības spēju ziņā un visaptverošu "Vienas veselības" stratēģiju īstenošanā;
53. izpētīt iespējas, tostarp attiecīgā gadījumā regulējumu, lai novērstu tādu antimikrobiālo līdzekļu nepiesardzīgu lietošanu, kas iegūti, veicot pārrobežu pirkumus personīgām vajadzībām, izmantojot pārrobežu receptes un pārdošanu internetā;
54. saskaņā ar ES un valsts tiesību aktiem pārraudzīt antimikrobiālo vielu lietošanas un ražošanas dēļ radušās atliekas un rezistentos mikroorganismus augsnē, gruntisūdeņos un virszemes ūdeņos un attiecīgā gadījumā apsvērt turpmākus likumdošanas pasākumus, lai novērstu to klātbūtni vidē;
55. palielināt pierādījumu bāzi par antimikrobiālās rezistences attīstību un izplatīšanos, jo īpaši vidē;

AICINA Komisiju:

56. izmantot ES antimikrobiālās rezistences "Vienas veselības" tīklu, lai uzlabotu sadarbību ar dalībvalstīm un to savstarpējo sadarbību jautājumos par antimikrobiālo rezistenci, infekciju profilaksi un kontroli un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldību;
57. turpināt sniegt atbalstu dalībvalstīm daudznazaru valsts rīcības plānu un valsts stratēģiju antimikrobiālās rezistences jomā īstenošanā un palielināt šim nolūkam paredzēto finansējumu;
58. atbalstīt dalībvalstu īstenotu datu vākšanu par antimikrobiālo līdzekļu pārdošanu un izmantošanu dzīvniekiem, lai nodrošinātu datu vākšanas un apstrādes efektīvu īstenošanu saskaņā ar Regulu (ES) 2019/6 par veterinārajām zālēm, un apsvērt šim nolūkam paredzētu finanšu resursu piešķiršanu;
59. gan politiskā, gan klīniskās izstrādes līmenī atbalstīt dalībvalstis tajā, lai apzinātu šķēršļus, kas kavē antimikrobiālās rezistences valsts rīcības plānu un infekciju profilakses un kontroles un antimikrobiālo līdzekļu pārvaldības pasākumu izstrādi un īstenošanu, ar mērķi palīdzēt apzināt efektīvus pasākumus šādu šķēršļu pārvarēšanai.